

Stakeholdersforum – vergadering 11 oktober 2021

Tijdens deze bijeenkomst werden de volgende drie onderwerpen besproken:

1. Verplichte rapportering over fraude en continuïteit in de controleverklaring
2. Activiteiten NBA rondom de thema's fraude en continuïteit
3. NBA Duurzaamheidsbeleid

Verplichte rapportering over fraude en continuïteit in de controleverklaring

Het consultatiedocument met voorstel voor verplichte rapportering wordt toegelicht; de achtergronden, de wijzigingen in de verklaringen en de verwachte impact op de ondernemingen.

Het stakeholdersforum wijst in haar reactie o.a. op de volgende punten:

1. Alhoewel in grote lijnen positief is het stakeholdersforum ook bezorgd dat de accountantssector met deze voorstellen niet te hoge verwachtingen schept. De thema's fraude en continuïteit staan immers hoog op de maatschappelijke radar. Tevens verwacht het stakeholdersforum dat het een uitdaging wordt om de cliënten (gecontroleerde ondernemingen) mee te krijgen.
De NBA wijst op de voorgestelde gefaseerde invoering in het voorstel; eerst het OOB-segment, daarna het niet-OOB-segment. Het meekrijgen van de ondernemingen is haalbaar naar de mening van de NBA aangezien het consultatiedocument de facto huidige regelgeving beschrijft en een verdere uitwerking hiervan. De accountant gaat uitvoeriger rapporteren over desbetreffende werkzaamheden. Tevens wijst de NBA ook op de ketenverantwoordelijkheid van alle betrokkenen en de impact die de voorstellen zullen hebben op de ondernemingen.
2. Het stakeholdersforum is bezorgd dat een algemene verplichting tot rapportage over deze twee onderwerpen tot algemene *boilerplate* teksten kan leiden. De NBA antwoordt dat de paragrafen altijd betrekking zullen hebben op desbetreffend bedrijf en geen *boilerplate* teksten zijn.
3. Het stakeholdersforum wijst ook op diverse juridische issues die nog moeten worden uitgezocht. Zoals in de situatie als de accountant geen bijzonderheden heeft gerapporteerd en later blijkt er toch een fraude of continuïteits-*issue* te zijn bij desbetreffende organisatie.
4. Naast de meer uitgebreide communicatie van de accountant middels deze rapporteringen moet er ook ruimte blijven voor de gecontroleerde onderneming om het oneens te zijn met de bevindingen van de accountant en hierover te communiceren.

Activiteiten NBA rondom de thema's fraude en continuïteit

Het stakeholdersforum wordt bijgepraat over de recente activiteiten.

Inzake fraude en continuïteit wijst het stakeholdersforum op het feit dat de kantoren veel resources besteden aan ontwikkeling van tools en instrumentarium om dit in de controle mee te nemen. Idealiter zouden de kantoren deze toolkits moeten delen met elkaar, maar dit gebeurt nog niet (o.a. vanwege mededinging). Het stakeholdersforum adviseert om dit vanuit de NBA of bijvoorbeeld met universiteiten te organiseren.

Vanuit de Stuurgroep, NBA, kwartiermakers en de sector wordt veel waarde gehecht om de thema's gezamenlijk met de gehele verantwoordingsketen verder aan te pakken. Hiertoe kunnen

bijvoorbeeld afspraken gemaakt worden in een convenant. Inzake fraude bijvoorbeeld over opleidingsverplichtingen en kennisontwikkeling.

Het stakeholdersforum ziet het belang van de gedeelde verantwoordelijkheid van alle actoren in de keten. Een deel van het stakeholdersforum adviseert om e.e.a. bij de Monitoring Commissie Corporate Governance Code in te brengen, t.b.v. een eventuele opname in de Code Corporate Governance. De NBA is momenteel echter geen lid van de Monitoring Commissie.

NBA Duurzaamheidsbeleid

Het stakeholdersforum wordt bijgepraat over het duurzaamheidsbeleid voor accountants van de NBA. De NBA heeft recent een Handleiding duurzaamheid inzake klimaat gepubliceerd.

De brieven van Eumedion – de Audit Firm Letter en de Focus Letter 2022 – komen kort ter sprake. In de Focus Letter vraagt Eumedion o.a. aan de aangeschreven beursgenoteerde ondernemingen om een klimaattransitie-actieplan op te stellen waarin korte-, middellange- en langetermijnreductiedoelstellingen t.a.v. de CO₂-uitstoot zijn opgenomen. Eumedion vraagt accountants daar een *review* op te gaan doen. Er volgt een discussie dat het instrument *review* momenteel niet in de toolbox van de accountants zit. Voorkomen moet worden dat dit onduidelijkheden oplevert in reikwijdte en verwachtingspatroon. Diverse leden van het stakeholdersforum vinden dat accountants zich ook een oordeel dienen te vormen over de klimaatrisico's bij een onderneming en dat zij erop moeten toezien dat de onderneming niet aan 'greenwashing' doet.